

zou de verhouding eenigszins kunnen wijzigen. Maar ook zij, die geen dialect spreken, zullen, zoodra zij bij eenige gelegenheid gevoelen, de gebruikelijke taalslordigheid niet den vrijen loop te kunnen laten, zich om beter tot de schrijftaal wenden; daar weten zij intuïtief de oefenschool ³¹.

Zoo blijkt de *geschreven* algemeene taal de draagster bij uitnemendheid van de saamhoorigheids-, de éénheidsgedachte voor heel ons Nederlandsche volk. Van hoe overgroot belang moet het dan ook zijn, ze in haar eer en aanzien te bewaren, ze in haar vastheid te handhaven, die aan geen gewaagde proefnemingen ten offer te brengen, en ze onder geen valsche vrijheids- of wetenschapsleus te laten verslonzen!

Wie van zijn taal houdt, en door een teekenachtige uitdrukking, een geestigen trek, een klankrijke spreuk, een ontroerend vers sterk getroffen werd, kan soms jaren lang, soms voor zijn leven, dat zóó vasthouden, dat het nu of dan hem plotseling naar de lippen dringt. Halfluide zal hij het voor zich heen spreken. Hoe? Langzaam, aan elk woord, als proevend, zijn vollen klankvorm gevend. Het enkele woord ³², de volle vormen blijken voor ons taalgevoel hier van ongewone waarde. Zou het niet goed zijn, ze altijd, en hen alleen, aan te wenden in die algemeene geschreven taal, die ook van de hoogste waardij en de grootste zorg waard bleek?

De Kollewijnianen zijn van andere meening. Zij verlustigen zich aan weinig zoo zeer, naar het schijnt, als aan *z'n* en *m'n* en *m'ns*, en *'t*, en *'m* en *'r*, alles met komma's; en *ie* zonder (voor *hij*) ³³. Waarom toch? Uit de paedagogische zucht, om stumperige lezers te bewaren voor te veel klank en klem? Maar dan kan men dagwerk aan toonteevens krijgen. Of omdat de spelling „wáár” moet zijn? Die waarheidsleuze komt men herhaaldelijk tegen. Om diezelfde reden dan vindt men bij hen ook *d'r*, ja *t'r* voor *haar*; men hoort dat toch maar zoo zeggen. En *-die*, *-tie*, ja *-nie* („toen schreeuwde-nie”) als varianten op het *hij* doorgaans vervangende *-ie*. Ik weet niet, of dit ons bij slagen van de taalrevolutie ook